

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejemana velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemana velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna pet-črtna: 8 kr., če se tiska enkrat; 13 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 36.

V Ljubljani, v četrtek 13. februarija 1890.

Letnik XVIII.

Odgovor č. g. Gregorju Einspielerju, lastniku „Mira“.

V 27. številki smo pisali: „Mir“ je odgovarjal „Soči“ povsem dobro, a naša misel je, da ni njegova naloga, vtikati se v take prepire. On naj budi narodno zavest, posebno na Koroškem, in se poteguje za pravice slovenskega ljudstva, in rodoljubje ga bodo radi podpirali. Če pa se bode vtikal v take prepire zunaj Koroške, o katerih ni treba vedeti njegovim bralcem, škodil si bode več, nego koristil.

Na te gotovo mirne in nepristranske besede je čast. gosp. Gregor Einspieler, lastnik „Mira“, v zadnji številki tega lista objavil dolg in popolnoma nepotreben, na mnogih mestih celo neumestni odgovor. Ko smo včeraj prečitali vso filipiko proti Hotéboru, mislili smo, in povsem opravičeno: Gospod je šel za druge po kostanj v žerjavico, ker je zgrešil pravi naslov.

Niti besedice bi ne odgovorili na ta neosnovani napad, ker je res „žalostno, da se moramo boriti celo s prijatelji in somišljeniki“. Ker pa je včeraj „Slovenski Narod“ z vso slastjo ponatisnil „Mirov“ odgovor, ne smemo molčati.

Ali smo hoteli biti z onim dobrim svetom komu protektorji ali celo „hofmeisteri“? To nam še nikdar ni hodilo na misel. Hoteli smo reči: Nepozabni prvoboritelj in oče koroških Slovencev, pokojni Andrej Einspieler, je ustanovil za koroške sobrate prepotrebni in koristen list „Mir“, da bi budil med svojimi ožjimi sorojaki narodno zavest ter jih poučeval, da so kot verni Slovenci tudi avstrijski državljani; imajo kot taki tedaj tudi svoje naravne, božje in državljanske pravice. Torej posebno na Koroškem, — rekli smo, — je nerazorano polje, na katerem naj bi delal „Mir“ in se potoval za pravice slovenskega ljudstva. V ta namen, in to je naravno, naj bi „Mir“ svojim bralcem, katerim je v prvi vrsti namenjen, tudi prinašal poročila iz vseh slovenskih pokrajin o narodnem gibanju, lepih slavnostih, vspehih in sploh stvaréh, ki morejo po-

učevati naše koroške sorojake, da tostran Karavank živé njihovi bratje po veri in krvi, ki z njimi čutijo in jim skušajo pomagati do boljše bodočnosti. Ali pa je potrebno in koristno, da so priprosti koroški Slovenci poučeni tudi o takih prepirih, kakor je bil zadnji gledé slovenskih društev in izjav, o tem smo mi dvomili v prepričanju, da jim utegne to le ohladiti zanimanje za narodna društva. Mi čast. g. Gregorju Einspielerju in drugim voditeljem na Koroškem nismo ničesa narekavali, niti ukazovali, ker sami bolje poznajo koroške razmere od nas.

Tako je „Slov. Gospodar“ gotovo med prvimi slovenskimi političnimi listi, in vendar nismo zasledili, da bi se vtikal v ta prepir, ker se mu to gotovo zdi nepotrebno za njegovo nalogo, katero dobro umeje. In tako željo za prihodnost smo izrazili gledé „Mira“, ob enem pa priznali, da je odgovarjal „Soči“ povsem dobro.

Ali so torej opravičeni priimki, kot: ošabnost, protektor, mladost itd.? Jako neumestni pa je v odgovoru č. g. Gr. Einspielerja odstavek o narodnih društvih. Naj blagovoljno prečita II. in III. članek „Več luči“ in uvidel bode, da smo gledé narodnih društev z njim enakih mislij, ne da bi mi pri njem iskali pouka. Ko smo zapisali: „Indocti discant...“, gotovo nismo mislili rodoljubov, ki se več pečajo s politiko, temveč ono vrsto sorojakov, ki ne utegnejo ali nimajo prilike, čitati več listov; tem smo hoteli s svojega stališča pojasniti prepir, a nikomur ne vsiljevati svojih nazorov.

Naposled ne moremo zamolčati, da je ravno „Mir“ napadal naš list povodom verske šole in ljubljanske volitve, iz česar sklepamo, da je neka tajna zveza z „Narodom“, ki s takim veseljem ponatiskuje napade proti nam. Radi tega pa celovških gospodov ne zavidamo. To je naša zadnja beseda o tem predmetu.

Hotébor.

Nekaj idej.

(Konec.)

St. Jasnejšega dokaza za svojo trditev ne morem navesti. — Eminentno politične važnosti so tedaj

ideje, katere izraža okrožnica, in katere smo do sedaj razvijali. Tudi govori okrožnica o dveh sredstvih, ki ste brezpogojno potrebni v dosego namena, da, potrebni celó, predno se sploh prične vsako delovanje. Prvo sredstvo je „edinost“, drugo „pokorščina“. — Katoličanje v pravi pokorščini svojim vrhovnim pastirjem, zedinjeni z njimi in med seboj, bi bili kakor „vrejena bojna četa“, pred katero bi se treslo nasprotnikov krdelo. — A ne bo se treslo, dokler ne bo edinosti. In edinosti ne bo, dokler ne bo pokorščine.

Zato z vso silo nasprotniki, ki so bili že zdavnaj previdnejši nego „otroci luči“, kolonizujejo duha odpornosti, duha negacije, duha minusov, svojega duha med katoliško družino. — Javno, po časopisih, ki se danes beró, jutri pa proč vržejo, presoja se škofje in grde, presoja se sv. Očeta posvečena oblast in zaničuje! Seveda, kdor vidi v škofovi osebi samo birokrata, kakoršen je morda sam, kdor ne vé, da je škof od Boga postavljeni čuvaj resnice, katerega je „sveti Duh postavil, da vlada cerkev Božjo“ (Act. XX. 28), s temi se ne dá mnogo govoriti. Le prosili bi jih, naj bodo dosledni in naj zato se odločno izrekó proti vsem škofom, naj si že imajo po njihovem smislu to ali ono misijo. Prav tisto misijo, kakor jo je imel naš rajni Slomšek¹⁾ blaženega spomina, kakor jo ima Strossmayer, kakor jo ima, recimo: kološki nadškof, ima jo vsak: živeti, delovati in umreti, če je treba za večne resnice krščanstva, za sveto Cerkev. — Ravno tako je ta uporni duh nápačen in osnovno nasproten duhu sv. Cerkve, ki se javlja v zahrbtnem obiranju, v glasnem kričanju in novejši čas tudi v pobijanju oken in nenaprošenem barvanju sten, kakor tudi niso cerkvene — zaupnice škofom. Škof ima zaupnico pri Bogu; dal mu jo je sv. Oče in kakor mu je razen njega nobeden vzeti ne more,

¹⁾ Slomšek bi v naših razmerah tudi marsikako trjo rekel. Kdor ne veruje, naj bere njegove spise. Tako tudi Strossmayer! Za vzgled prebereš lahko njegovo okrožnico (postno) l. 1887 proti Spevcu. — In čast Spevcu: on je dosleden tudi v govorjenju!

LISTEK.

Izpovedanja bivšega prostomisleca.

(Spisal Leo Taxil. Iz francosčine preložil Martin Žiltir.)

(Dalje.)

Slednjič izvrševalec visokih del narodnega mnjenja in zastavljenec ljudske pravice oba skupaj okobelj na Robespieru zasoplenem, potrtem, polomljenem in zmršenem prideta mogočno v mesto. Mimogredoči ju radovedno gledajo. Gavarda je poznalo vse mesto; povprašujejo, kaj pomeni nova ta neumnost barbarskega umetnika, ki je hipoma postal stotnik. Gavard in njegov jetnik se naposled ustavita pred prefekturno palačo; neki gardist, ki je bil ravno v službi, pelje konja v konjarno; stotnik pa pelje ubogega župana pred prefekta Esquiroso. Ta ni ničesa vedel o vsej zadevi; in kar je posebej pomniti, naš junak še tikal ni prefekta.

„Državljan, prokonzul republike,“ — mu govori, — „izročam v Vaše neoskrunjene roke bivšega septémskega župana, ki se imenuje poljedelca, pa v resnici nič drugega ni, kot pomagač cesarstva in pruski agent. Zgrabljen je bil ravno v hudodelstvu, ko je delal zaroto za mir in se skušal ustavljati

vojski do zadnjega, kakor želé vsa naša domoljubna srca. Njegova parlamentarna nedotakljivost mu je bila odvzeta danes dopoldne ob deveti uri; pekoča vest ljudstva, katerega upravitelj je bil, mu je raztrgala občinsko šarpo, katere se je storil nevrednega s svojimi malopridnostmi. Septèmes so ga izročile meni v varstvo, in jaz sem ga pripeljal Vam, da prejme v štiriindvajsetih urah kazen za svoja hudodelstva. Vendar pa moram pričati njemu v polajšanje, da potem, ko je bil prijet, kazal se je izgledno pokornega, in še celó dobrega domoljuba; pil je na Vaše zdravje, da ne naštevam družega. Vi, državljani, prokonzul republike, razsodite, če ta verna podložnost more služiti kot olajševalna okoliščina jetniku tu vklejenemu.“

Esquiros, vaju takih pustolovstev, pokliče takoj poveljnika-mešetarja Matherona, da reši to uganko; kajti septémski župan, ne vaju afriškemu champoreauxu, in poleg tega še močno prevzet zaradi svojega težavnega položaja, nikakor ni mogel pojasniti stvari.

Matheron pride; reč se pojasni.

Esquiros, ki je poklical vse vrage, da bi vzeli gardnega stotnika, ošteje ga krepko in ukaže dati prostost svojemu jetniku.

„Prav dobro, državljani-prokonzul,“ — odgovori Gavard; — „tisti trenotek, ko je krivični nedolžen, izroči se svoji družini, ki joka za njim. Republika je veledušna. Pravična je pred vsem drugim in brani slepeca in sirota. Živela republika!“

Nato mojster Gavard objame septémskega župana, roti ga, naj se nič več ne méní za črni strup krvavega obrekovanja; dá osedlati drugega konja, in sprejemši za hrbet bivšega jetnika, pelje ga zmagoslavno nazaj v Septèmes.

To pot pa, mesto da pijeta zdravice, obedovala sta pri Saint-Antonu poleg Viste. Oba popotnika sta bila lačna. A župan je plačal obed.

Ko dovršita to epično potovanje, stotnik Gavard z višine svojega sedeža nagovori vaščane, ki so postajali bolj in bolj preplašeni, s temi besedami:

„Septémci! Pripeljal sem nazaj med Vas krepostnega magistrata, ki je čast Vaše delavno občine. Obtožen groznih hudobij, je zmagovito dokazal domoljubno nedolžnost svojega republikanskega srca... Državljan, ta zaslužni vzgled Vam bodi v poduk... Francija, v boju s tujcem, gleda na Vas. Ne izdajte zaupanje republike, ki Vam je mati. Ponavljajte svojim otrokom in svojih otrok pravnikom, da meščanska garda v Marseille z eno roko drži meč

tako mu je tudi ne more nobeden dati. Iz drugih, manjših, nižjih nagibov storjene, pa so najmanj nemoške, če ne več!

Tedaj preosnovati se moramo v duhu prave pokorščine, v duhu ljubezni proti svojim višjim pastirjem in takó bomo od njih dobili duha edinosti. „Bodite pokorni škofu, kakor je bil Jezus Kristus Očetu“, učil je že v prvem stoletju krščanstva sveti Ignacij (Ep. ad Smyrn. c. 8). V 19. velja še ravno tisto. Kdor ne more pojmiti prave pokorščine, ne more pojmiti sestave sv. Cerkve in svoj živ dan ne bo razumel 17. poglavja sv. Janeza, učenca Gospodovega, ki se je na prsih Kristusovih učil pravih idej o sveti Cerkvi. Vrsta 11., vrsta 21., 22. in 23. so kakor v obče celo poglavje slavospev, katerega kontrapunkt, katerega vedno povračajoči se akord, je: Edinost v pravi ljubezni. Pogoj k temu pa je brez ugovora: pokorščina. —

Naša meditacija, kakor bi kdo utegnil imenovati ta spis, je tedaj dokončana. Dokazano je pa tudi, da je političnega pomena, da tedaj „Slovenec“ še ne spada v nabožno slovstvo, ko jo je vsprejel. Tudi se vidi, da bi ne škodilo češče se lotiti kake take meditacije. Pisatelj in bralec si marsikaj razjasni in vé, kako ima ceniti one, ki se že dlje časa boré za prave ideje. Vé, kako lahko je dobiti popolnoma napačni pojem o sv. Cerkvi, kako težko ga popraviti, kako težko sleči človeka 19. stoletja, tedaj „novega“ človeka. Čast in slava jim — možem, ki pripravljajo pot solncu resnice. Kakor dokazi slepčevi, da ni solnca, ker ga ne vidi, ne uničijo solnca samega, tako se tudi zastoj trudijo vitezi minusov utajiti neskončni plus človeštva — milost Božjo v odrešeni pridobljeno in v sveti Cerkvi naloženo. Slepeev zanikanja, in bodi jih legijon, se ne bojimo. Solnce resnice stoji, sveti in greje, če tudi okó slepčev ne gleda vá-nje. — Zato živeli junaci, ki so tudi pri nas, vzlasti v novjšem času z bistrim očesom ugledali nevarnost in z vsemi silami velikega, izobraženega duha prihiteli Božje stvari na pomoč.

In odkod vse te „ideje“? — Iz okrožnice so povzete; slab poskus so razgaliti jasneje in utrditi njene vodilne misli. A ideje te so stareje, nego okrožnica, stareje nego mi, ki se učimo iz nje. V svojem bistvu so vse v starem zakoniku, ki ga zna na pamet starka z bobinskih gorá, dete v zadnji zakotni vasi, da tudi polu-nagi Matok ob Zambesiju, tudi divjak-Indijan v pragozdih ameriških, katerega pa osvetljenci našega veka nočejo poznati. Ime je temu zakoniku: katekizem. — Tega je treba novemu svetu, sicer se lahko prigodi njegovi omiki to, kar se je zgodilo mogočnemu kraljestvu Ramzesa II., ali Asirca junaka Sargona, o katerih le še mrtvo kamenje priča, da sta živela in carovala. Omika obeh kraljestev leži v prahu in raztrgani Beduin je nevredni dedič zemlje, na kateri je stala zibelka omiki človeštva. Podrl ju je kamen z goré (Dan. 2, 45). In da je ta kamen še ravno tiste sile, uči Kristus sam (Mat. 21, 44): *Qui ceciderit super lapidem istum, confringetur: super quem vero ceciderit, conteret eum*. Grško-rimsko omiko pa so podedovali narodje, ki so ob času najvišjega cvetú faraonskega in asirskega kraljestva še živeli na polu divje v svojih gozdovih. Če je ne bodo po-

dolžnosti in z drugo tehtnico pravice... Sprejmite od te garde brez strahu in brez graje svojega spoštovanega župana; skazujte temu vzglednemu magistratu vso dolžno čast; zapišite na pročelje občinske hiše v Septèmes njegovo spoštovano ime z zlatimi črkami, da se ohrani plameneče in žareče do najpoznejšega potomstva. Živela republika!

Ne morem Vas zagotoviti, da bi bil od besede do besede natančno zapisal govor stotnika Gavarda; vendar če bi bila kaka majhna razlika v besedi, je to vsekako nepomenljivo. Kar pa se tiče pustolovstva samega, Vam jamčim njeno popolno resničnost, takó ujetničenje in pretirano domišljave nagibe, kakor tudi dvojno pot meščanskega barvarja, za hrbtom imajoč jetnika in slednjič kozarčke champoreaux-a.

Po tej dogodbi se more soditi o pretorijanski gardi prokonsula Esquirosa. In dogodka septémškega župana bila je le junaško-smešna odiseja; pa ni bilo vedno tako. Meščani imajo na vesti dolgo vrsto drugih dejanj, ki so provzročila splošno nevoljo nad Marseille-om.

Oh podanju Metza navstala je na jugu kakor po vsej drugi Franciji splošna nevolja, katero so prevratniki znali porabiti v svoj prid. (Dalje sledi.)

stali vrednejši, čaka jih usoda, kakeršnih je že brez števila zapisanih v zgodovini človeštva. Ne bojimo se teh posledic. S sv. Cerkvijo živimo in zmagujemo. Saj je ona sveto mesto živega Boga, hčerka Božja na zemlji, ki romajoč po zemlji tudi od svoje strani ljudi za Boga vzgojuje in jih vodi k blaženosti v nebesih (okrožnica). Prilepi se jezik mojemu nébesu, desna moja mi odpadi, če kedaj pozabim naté, sv. Cerkev katoliška (Pslm. 130.) Črna si zaradi bolečin zunanjih, a znotraj krasna, kakor šotorišča Cedarska, kakor pokrivala Salomonova! Kako lepe so stopnje tvoje, knežja hči! Kako mila in dična si, kraljica, stoječa kralju ob desni! Drevo življenja vspeva v tebi in oživlja te reka žive vode; vsak dan rodiš svoj sad in perje, s katerim ozdravljaš narode! (Num. 24, 5. 6. Cant. 1, 4. Ps. 44, 10, cf. Schouppe, Elementa theologiae dogmaticae, Parisiis e. 18. — t. I. str. 203 in 204.) — Ozdravi še nas, mladi, čili narod Slove-nov! In s tem končam!

Politični pregled.

V Ljubljani, 13. februarja.

Notranje dežele.

Ceško-nemška sprava. „Hlas Naroda“ poroča, da je dobil dr. Rieger poziv, da bi imenoval dva zaupna moža v komisijo, katera naj bi se posvetovala o novi razdelitvi Češke v sodnijske okraje. Enak poziv je pa prejel bržkone tudi dr. Schmeykal.

Galičija. Gališka finančna oblast so dobila ukaz, naj ministerstvu hitro naznani vse zaostale davke v onih okrajih, kjer je največje pomanjkanje, da se jim bodo mogli znižati davki.

Vnanje države.

Bolgarija. Iz Sofije se poroča, da se še le zdaj spominjajo, da se je z majorjem Panico ravnalo kakor z možem, ki bi že davno ne smel imeti nobenega zaupanja gledé vojaštva. Panico imel je vsakdo, ki ga je do dobra poznal, za klativiteza. Da bi se priljubil ljudstvu, poskušal je vse v svoji nenasitni častilakomnosti. Že kot častnik ugajal je različne burke in nespodobnosti, radi česar je bil tudi že večkrat strahovan. On sam pa poviševal se je vedno in se hvalisal, da si je za zedinjenje pridobil največje zasluge. Razven Macedoncev pa ga ni nikdo kaj cenil, a ti bili so ljudje njegove vrste, saj jednako se pári. Ti pritepuhi pokazali so že v zadnji vojni, kako opravilo še najbolj umejo. S takimi klateži pa se ne dá ravnati kakor bi hotel, kar je najbolje Panica sam izkušal. Tako je prišlo, da so s Panico zaprli dokaj Macedoncev, ki se štajejo k boljši vrsti človeške družbe. Mej temi je vsekako Risov. Komaj iz ječe prišedši, v katero so ga bili potisnili radi razžaljenja vlade, prišel je zopet v stisko v zvezi z majorjem Panico. Arnavdov je enaki načel, kakor njegov drug Risov. — „Pol. Corr.“ poroča iz Sofije, da Panica ni mislil umoriti princa Ferdinand, temveč le odstraniti ga. Sklenil pa je bil usmrtiti ministra Stambulova in Mutkurova. Polkovnik Nikolajev in major Paprikov nista bila zaveznika zarotnikov. Panica in njegovi pristaši pa niso še usmrčeni, kakor so mnogi listi krivo poročali. Le častniška znamenja so jim odvzeli, ker so zatoženi veleizdajstva. Da se izreče huda razsodba nad njimi, je pač umevno. Stambulov pa ne govori, — kakor poroča „N. Fr. Pr.“ — ničesar o Panici. Rekel je tudi drugim ministrom, da noče podrobnostij zadnjih dogodkov več omenjati, dokler ne preteče preiskava.

Francija. Iz Pariza poroča „Pol. Corr.“, da se hoče Francija vdeležiti konference gledé delavskega vprašanja, ako se vevlasti vjemajo z izjavo nemškega cesarja, vendar si je pridržala besedo o tem. Ogibati pa se hoče vlada francoska, da bi rešila delavsko vprašanje v liberalnem in demokratskem zmislu. „N. Fr. Pr.“ poroča iz Pariza, da je svetoval zdravnik dr. Macé princu Orleanskemu pismeno, kako bi postal vojak, ako je to njegova resna volja. Princ Orleanski pobira bajé korake avstrijskega nadvojvode Ivana, hoteč odpovedati se vsem pravicam vladarske hiše in postati popolnoma francoski podložnik. — Senator Challemel-Lacour imel je govor v Marselju, v katerem je poudarjal, da se morajo kupcijske pogodbe ponoviti, ker branijo domačo industrijo proti vsaki prenapredbi. Gledé države same rekel je govornik: „Hudi, neizogibni časi nam preté; pripravljeni moramo vedno biti ter vedeti za vsak korak, ki ga naredimo, da bode pri tem omahovanji zaveznih držav naš obstanek vedno zagotovljen. Vsakako odločili smo se, ne prenačiti se v prihodnje gledé vojne, ki nas utegne popolnoma brezskrbne iznenaditi.“

Italija. V zbornici rekel je Crispi, da se bode pogodba z Negušem, ki ne nalaga državi nikakih finančnih stroškov, parlamentu predložila. Ta pogodba ima jako dobre posledice za Italijo in bode več prinesla, kakor je kdo utegnil pričakovati.

Špantja. Vojvoda Seviljski bil je radi nepokorščine in hujskanja vojakov obsojen na dolgotrajni zápor, katerega je kraljica španska zamenila

s prognanstvom. Vojvoda Seviljski pa je pisal kraljici za časa bolezni mladega kraljiča pismo, radi katerega ga je sedaj pomilostila.

Švica. Iz Berne se poroča, da se bode Italija vdeležila konference delavskega vprašanja.

Izvirni dopisi.

Iz Vel. Lašče, 11. februarja. (Dolenjska železnica.) Komur je znana zgodovina dolenjske železnice, kdor spozná njeno važnost za Dolenjsko, kogar zanima to vitalno vprašanje sedanjega časa, vsak tak je prihitel pač z veseljem 9. t. m. v Vel. Lašče, kamor nas je povabil blagorodni gospod državni in deželni poslanec profesor Fr. Šuklje. Vkljub nenadnemu poročilu zbralo se je obilno število okrajne inteligence in posestnikov, katere osobito zadeva ta železniška progá. Okrog 5. ure stopi mej nas gospod poslanec, ki smo ga že željno pričakovali. Po kratkem oddihljeji vstane in govori blizo tako-le:

Častiti gospodje in spoštovani možje! Ne za zabavo prišel sem danes do vas: težko sem se odtrgal od poslov državnega zbora, koder se preraštevajo zdaj tako važne zadeve. Jedino vprašanje dolenjske železnice me je prignalo z Dunaja. To moramo dobiti. Kakega pomena je železnica, spoznamo lahko, ako pomislimo, da kraj, ki nima železnice, ne more tekmovali z drugimi kraji, ki imajo železnice. Kdor se vozi n. pr. s pošto, stane ga pot iz Ljubljane do Kočevja 7, 8 do 10 gld.; z železnico bi ga stala 70—80 kr. Promet je torej večji, koder je železnica. — To veljá tem bolje o tovarnem prometu. Železnica vozi 3—4krat ceneje nego tovarnik. Dva stara stota premoga pripeljala bi se iz Kočevja v Ljubljano za 35 kr. In tarife železniške se še znižujejo. Vozniki pa potrebujejo dandanes še več nego nekdanj. Kjer železnice ni, tudi ne more biti prometa z blagom. Prodaja blaga je vedno slabejša. Kdo bi si bil mislil pred desetimi leti, da bode les iz Galičije tekmoval v Trstu z našim blagom? Vse to stori železnica. Dandanes prospevajo kraji, ki imajo bogato obrt. Tovarne pa potrebujejo ceno gorivo. Koliko bi se lahko spečalo kočevskega premoga (tri milijone meterskih centov na leto)? In na Dolenjskem danes ni skoro nič z obrtjo. Še tisto malo obrti je šlo rakom žvižgat. Le na Krki še fužine malo životarijo.

Dolžnost je torej vsakega ljudskega poslanca, da skrbi za materialno vprašanje. Vedno intenzivneje zahtevamo dolenjsko železnico. 25 let se že potezamo zá-njo, a ni šlo. Marsikdo je že obupal nad tem podjetjem. Toda mi poslanci se nismo dali preplašiti. In jaz sem prišel danes k vam kot pooblaščenec vseh slovenskih poslancev. Zakaj ravno zdaj je tako ugoden trenotek, kakor še nikdar. Vzrok tiči v denarnem položaji. Državnega proračuna deficit se je vsaj nekoliko odpravil. Ne morem in ne smem vsega podrobno razvijati, a pooblaščen sem dati vam zagotovilo, pozitivno obljubo, da bomo mogli v teku tega leta, morda še to spomlad izročiti načrt dolenjske železnice državnemu zboru. Konsorcij me je naprosil, da stopim pred vas in razodenem, da pojde železnica iz Ljubljane do Novega Mesta. Na Grosupljem pa se odtrga progá in pojde skozi račensko dolino v dobrepoljsko mimo sv. Antona do Vel. Lašče in odtod v Kočevje. Proračun za železnico se je določil na 9 milijonov. Ako vzamemo okroglo število 10 milijonov, tedaj bode treba vzeti polovico tega na posodo. Dežela bi dala 4 milijone; a tudi od drugih interesentov pričakuje ministerstvo, koliko bi bili pripravljeni žrtvovati? Kaj se torej pričakuje od nas? (Konec sledi.)

Iz Prage, dne 9. februarja. (Prvi korak do sprave. — Dve akademiji. — „Matice školská“. — Naše pisateljstvo. — Tone Pust +.)

Pravosodni minister Schönborn se je po-brinil z izvajanjem dunajskih dogovorov, v kolikor to zadeva državno upravo. Dne 3. t. m., kakor znano, izdal je dve naredbi; prva obseza premeno sodne organizacije na Češkem, druga pa nameščenje svétniških in uradniških služb pri nadsodišču v Pragi, pri sodiščih prve stolice in pri državnih zastopništvih itd. Obe naredbi popolnem pojasnjujete češkonemško poravnanje in se povsem ujemate z dunajskimi konferenčnimi dogovori. Osobito druga naredba, s katero se premeni v istini jezikovna naredba iz l. 1880., je jako prospešna za — Nemce. V nji se zahteva od vseh sodnih uradnikov na Češkem znanje nemščine, nasprotno se pa znanje češkega jezika mnogim odpušča. Narodne manjšine po okrajih podrejene so

svojim protivnikom: nemške češkim in češke nemškim. V obče nimajo vsi dunajski dogovori vkupe toli pomena in važnosti, kakor naredba pravosodnega ministra z dne 3. t. m.

Zanimiv je tudi razgovor dopisnika „New York Herald“ z ministerskim predsednikom. Grof Taaffe je rekel: „Da povsem umejemo češko vprašanje, ne smemo zabiti, da je Češka kraljestvo s pravicami in privilegiji, ki so soglasno stoletja v veljavi in koja je habsburški rod vedno ohranil. Takih odnosov ni po družih deželah. Pri poskusih v odstranjenju narodnostnih sporov na Moravskem, Šleskem, Štirskem, Koroškem itd. bode vlada izvrševala politiko prospehov, to je politiko oportunitizma in užitečnosti. V nadaljevanju dela sprave je želja moja, da zadovoljim kolikor možno največ podanikov Nj. Veličanstva in zaprečim tlačenje manjšin. V naši konstitucijski in liberalni državi namerjamo pokazati, da hočemo vladati našim Nemcem, Čehom, Poljakom, Slovencem, Lahom itd. s temi oziri na osebno in versko svobodo, gledé deželnih pravic in narodov, kakor vaša zavezna vlada v Washingtonu vlada svoje dežele na severu in jugu, iztoku in zapadu.“

Z najvišjim odlokom z dne 23. januarja je potrdil cesar ustanovitev češke akademije za vedo, slovesnost in umetelnost v Pragi, istotako njena pravila ter jej vrhu tega podaril še sam iz zasebnega imenja 20.000 gold. Pokrovitelj akademije je cesarjev brat, nadvojvoda Karol Ljudevit. Vsled tega je češkemu narodu zagotovljeno središče v gojitev véde v najvišjih njenih ciljih in slojevih, in s tem bode češka umetelnost postavljena na tisto visoko stopinjo poleg prvih svetovnih narodov. Ta želja se je torej uresničila, koja so neprestano negovali odlični češki učenjaki, kakor Palacký, fizjolog Purkyně in drugi. Hvala za to pa gre v prvi vrsti našemu vladarju, hvala nevenljiva zlasti plemenitemu mecenu, ki je daroval v to svrhu 200.000 gld., in hvala tudi deželnemu zboru, da se je to delo po tolikih letih obistinilo. Bog daj, da bi iz tega zavoda pohajalo mnogo slave in sreče češkemu narodu!

A poleg te akademije naj izpregovorim nekaj o Strakovi akademiji. Grof Janez Peter Straka osnoval je koncem 17. stoletja rodbinski fidejkomis iz treh veleposestev v tem zmislu, da se po izmretji rodu založi iz teh posestev akademija za uboge plemiče češke narodnosti. Leta 1720. umrl je v Pragi brez otrok. Poslednji tega rodu bil je grof Vacl. Adam Straka z Nedabylic, koji je prominol l. 1771. Nato je pripal fidejkomis Strakovski napominanemu namenu; doslej so se podeljevale znanim samo stipendije, založenje akademije se je pa vedno odkladalo. Imenje Strakovo upravlja deželni odbor ter broji milijone in milijone. Te dni se je osnoval kuratorij tej akademiji, koja bode vsled ukrepa dež. zbora zgrajena na zemljišči bivšega jezuitskega vrta, in sicer je cesar imenoval predsednikom grofa Rih. Klam-Martinica; dalje še zasedajo v kuratoriji škof Schwarz, knez Oettingen-Wallerstein, dr. Ott, c. kr. univerzitetni profesor in gymn. vodja Walter.

Osrednja „Matica školská“ stopa letos v 10. leto svojega obstoja. Ko se je l. 1880. založil ponemčevalni „Schulverein“, sklenili so nekateri češki rodoljubi temu društvu v bran postaviti svoje šolsko društvo; dné 15. novembra l. 1880. potrjena so bila pravila „Ustřední Matices školské“ in meseca decembra pričela je „Matica školská“ svoje plodnosno delovanje. Od te dóbe je daroval narod nad poldrugi milijon „Matici“ ter si pridobil gmotnih vspehov, toda treba še mnogo izvršiti, kajti istina je, da je v minolem letu opešala požrtvovalnost za „Matico“. Odboru vedno dohajajo prošnje za ustanovljenje novih šol, ker ne morejo dobiti javnih, zlasti iz pomejnih krajev. Ker pa „Matica“ sama vzdržuje letos 33 občinskih šol z 81 razredi, 2 gimnaziji s 16 razredi, 31 zabavišč in oskrbovalnic in bode vrh tega morala še graditi na dveh krajih, znaša za letos proračun „Matices“: 179.000 goldinarjev! „Matica“ torej kliče vse zveste Čeha na pomoč, da bi mogla deseto, jubilejno leto srečno završiti.

Pisateljstvo je pri nas postalo v poslednjem času prava epidemična bolezen. Po kavarnah visi na kljukah cela knjižnica političkih, leposlovnih in strokovnih listov. Kdo ima pa vse to naročevati in tudi čitati? Kdo bode pa kupoval vednostne knjige? Dijak si omisli stenografske zapiske profesorskih predavanj, in ti mu zadostujejo. Čemu neki kupo-

vati učenostne knjige? Kdor danes hoče izdati na svetlo učenjaško delo, mora je razdeliti na male snopiče, inace ne gré.

Marsikak pisatelj mi toži, da se naša beletristika le težko razpočava. Odkritosrčno rečeno, odštejemo li plode nekaterih boljših čeških pisateljev, ostane mnogo nezrelega ovočja. Poleg tega pa krmijo naši politički listi svoje čitatelje s krvavimi romani v taki meri, da jim ne diše potem literarne sladčice. Naši pisatelji so sami naučili jesti čitatelje surovo meso in zdaj se čudijo, da jim ne diše na pol pečeni ali preosajeni kolači.

Tak upadek krasne književnosti je neizogiben. Neizmerno konkurencio pa delajo Pragi dalje po deželi. Zdaj ima skoro vsako mestoce že svojo tiskarno, krajna mesta skoro po dve. Vsak tiskar hoče tiskati. Najprej novine, to je tednik ali 14dnevnik, kakor je to n. pr. v Strakonicih, kjer izhajajo štirje taki listi, potem pa prične izdajati narodno knjižnico, ljudsko, za mladino, kmetijsko itd. Ko bi bilo na Češkem samo sto tiskarn, toda jih je več, koliko potiska teh sto papirja na teden in na leto! Tak natlak je ostrupljenje narodne literature, ona ne pusti vspevati pravim talentom, ona pozna samo literarne — tlačane! Danes imamo že celo legijo pisateljev, in usoda 90% izmed njih ni boljša od usode — šivilj!

Marsikdo še pamti napad na našega cesarja, ko je bival l. 1866. v Pragi. Nek kapitan Palmer je trdil, da je videl, ko je cesar šel iz češkega gledišča k svoji kočiji, necega moža, ki je naperil nekaj leskečega v desnici proti cesarjevi ekipaži. Palmer je prijel moža ter ga dal odvesti v zapor. Na onem mestu so pa našli nabiti samokres brez zapalke. Priprti in pozneje obsojeni mož imenoval se je Tone Pust in je bil krojaški mojster. Pozneje se je dokazalo, da je Pust nedolžen ter so ga izpustili. Medtem mu je pa umrla soproga, oba otroka dobil je zopet pri sorodnikih na deželi. Ta mož je te dni umrl in bil pokopan na Višegradu, spremila ga je ogromna množica na grobišče. O Palmerji pa pravijo, da si je domnjevan napad sam izmislil, da bi mogel reči potem, da je otel cesarju življenje, in tako si je lopov preskrbel brezskrbno in prijetno življenje!

Dnevne novice.

(Dolenjska železnica.) Ravno kar zvedel sem, da so se tudi občine po Kočevskem zavezale to podjetje kolikor mogoče podpirati z brezplačnim odstopom občinskega sveta, kamenja in peska, kakor tudi brezplačnim dovažanjem kamenja in peska (nekateri posestniki bodo za časa gradnje po 5., drugi po 10krat) razni material dovažali, nadalje z brezplačnim odstopom od 20—50 hrastovih pragov (Schweller) in z nakupom glavnih delnic od 500 do 8000 gld., kakor mesto Kočevje itd. Tudi občine po temeniški dolini zanimajo se za to prevažno zadevo. Trebanjska in velikološka občina dovolili ste že precejšnje zneske in v drugih sosednjih občinah pa bodo imeli v kratkem posvetovanja o tej zadevi in je upati, da bodo vse brez izjeme — uvideče opasen položaj — dovolile sevda le toliko, kolikor jim bode mogoče. Vsaj pa tudi vlada kaj nemogočega ne zahteva. A dobra volja in zanimanje za železnico mora se pa vendar-le pokazati.

Želeti bilo bi pa — ne — njih sveta dolžnost je, da tudi druge v obliži nahajajoče se občine, skozi katerih pomerij ne bode železnica izpeljana, ki bodo pa vendar istotako dobiček od nje imele, kaj zdatnega temu važnemu podjetju storé. Mej take občine spadajo n. pr.: Krka, Žužemberk, Ambrus, Dvor in Toplice (o kateri niti ne govorim, ker bode ravno ona največji dobiček imela) Mirna, Šentrupert, Mokronog, Trebelno, sv. Peter, Šmarjeta itd. Dober izgled imajo v občini sodažki in brusniški, skozi kateri ni železnica trasirana, pa so vendar obe pripravljene (osebno Sodažica z 2000 gld.) podjetje podpirati. Ker bodo imele tudi druge občine, nižje proti Hrvatski ležeče, dobiček od te železnice posebno pa metliška, črnomaljska, semiška, suhorska itd. na eni — Mozelj, Spodnji log, Banjalo itd. na drugi strani in je le vprašanje časa, kedaj se bode kočevska proga do morja (Reke) in novomeška pa do Karlovca izpeljala, upati je torej po vsej pravici, da bodo tudi te občine svojo dolžnost storile, v kar Bog pomozi!

— Zmagoslav.

(Umrl) je v torek ob 6. uri zvečer v Wundschuh-u pri Gradcu tamošnji kapelan, č. g. Janko Tikvič, domá iz Šentlovenca pri Ptuj. Služboval

je sedaj tretje leto, ves čas v Wundschuh-u, kjer je bil radi svojega ljubeznjivega vedenja zelo priljubljen. Naj v miru počiva! — Pogreb bode jutri (v petek) ob 10. uri dopoldne.

(Tolovajski napad na duhovnika.) Č. g. Vincencij Mayer, župnik na Breznici, je bil sinoči o polnoči od neznanega hudodelnika v župnijski hiši z nožem napaden ter na prsih in na rokah nevarno ranjen. Zločinca iščejo.

(Iz Kamne Gorice) se nam poroča: V novi delalnici bratov Zupanov v Kamni Gorici so dovršene nove orglje. Prijatelji glasbe si to delo lahko ogledajo od 15. do 19. t. m. ter prepričajo o solidnosti dela.

(S Koroškega.) Zlati križec je dobil od presvetlega cesarja župan Mörtl pri Dev. Mariji na Zili. — Vincencijeva družba v Celovcu je imela minolo leto 3690 gld. dohodkov in 804 gld. stroškov. — Po vsem Koroškem bolehajo ljudje za hripov. V mnogih krajih so morali šole zapreti. — Podružnica sv. Cirila in Metoda za Tolstivrh in okolico priredi shod dne 17. t. m. ob 2. uri popoldne pri g. Ehleitnerju pri Fari. — Bekstajnska posojilnica v Ločah bo imela občni zbor dne 23. t. m. ob 3. uri popoldne pri Pložu v Ločah.

(Tour- in retour vozni listi.) Vsled nove naredbe južne železnice se ne smejo odslej tour- in retour vozni listki več razpoloviti, temveč ostati imajo celi ter naj se oddadó stoprav po završeni vožnji nazaj dotičnemu portirju.

(Cerkev sv. Petra v Rimu) bode v kratkem dobila ogromne orglje, katere izdeluje svetovno slavni orgljar Cavaillé-Coll v Parizu. Štele bodo 124 poječih spremenov s 8316 piščalimi, med katerimi je pet 32', to je, nad 10 metrov visokih. Bogato zastopani (četrti del vseh) so dragi jezični spremeni (pozavne, trobente, klarineti itd.), ki dajo orgljam posebno prazničen značaj. Razdeljeni so spremeni na pet manualov in eden pedal; pomožnih potez je petdeset. — A kdo bode zmagoval tako orjaško delo? Vsakdo lahko; ker dandanes v velikih orgljah ne igra orgljavaec, ampak močna sapa iz posebnih mehov; delo orgljava na tipkah je slično onemu vojaka pri puškinem petlinu. — In cena? Dobro, umetniško delo ni nikjer ceno: račun se z vsem skupaj na 400.000 gld., od katerih deseti del velja omara s proceljnimi piščalimi. — Vtis teh prekrasnih orgelj (celó pri krepki intonaciji, kakor v pariškem St. Sulpicu) bo moral biti v orjaških prostorih šentpeterske cerkve res velikansk, prevzvišen. Prav je in spodobno, da prva cerkev krščanstva ima tudi največje in najpopolnejše orglje! — Kakor se poroča, sklada slavni komponist Ch. Gounod „mašo“ za slavnost blagoslovljenja novih šentpeterskih orgelj.

(Pevsko društvo „Zarja“ v Rojannu) priredi domačo zabavo v prostorih gostilne g. M. Boleta v Rojannu v nedeljo dne 16. februarja. Začetek ob 6. uri popoldne. Vstopnina: 40 kr. za osebo; sedeži po 10 kr. Radodarnosti se ne stavijo meje. Vspored veselice: 1. Godba. 2. I. Milaković: „Bojna pjesema“, poje zbor. 3. Ruska (narodna): „Sarafan“, dvospev, izvršujeta gospica F. in šestletna deklica. 4. Godba. 5. Stritar: „Orest“, kos tragedije, izvršuje g. B. 6. Hajdrih: „V sladkih sanjah“, četverspev. 7. T. Šamberk: „Ultra“, veseloigra v enem dejanju, izvršujejo domači diletantje. 8. B. Ipavc: „Domovini“, poje zbor. 9. Prosta zabava.

Raznoterosti.

— Ogerske finance za zadnjo četrt minolega leta znašajo 100.237.952 gld. ter so se gledé prejšnjega leta v tem času zmanjšale za 1.302.304 goldinarjev. Izdalo se je 81.758.841 gld. in so torej za 6.470.333 gld. na boljsem.

— Potovanje v sodu. Predsednik Vögtli iz Laufeltingna šel je pred več leti v Sissach, kamor ga je bilo sodišče pozvalo. Iz lahkomišljenosti zamudil je vlak, ki bi ga imel dovesti v Sissach. Prosil je predstojnika kolodvora, da se sme s tovornim vlakom odpeljati, kar mu pa predstojnik niti hotel, niti mogel ni dovoliti. Kaj stori mož Vögtli? V gostilnici pri „Solnei“ dal se je zapreti v sod za mavec, na kateri je dal zapisati „razlomno blago“ ter se tako poslal v Sissach. Sod se je odposlal z vso previdnostjo, naložil in izložil, da bi se kaj ne strlo. V Sissachu izložili so sod in slučajno tako postavili, da je Vögtli na glavi stal. V tem neugodnem položaji pahnil je zgornje dno z nogama, da je kvišku delavcu v obraz priletelo, kateri se ni malo čudil, ko se je znani Vögtli iz soda dvigal. Vögtli je srečno prišel pravočasno k sodišču. Bil je sicer radi te razposajenosti na odgovor poklican, a vendar posrečila se mu je ta burka in mnogi so veselili se nad tem.

Narodno gospodarstvo.

„Unio catholica“

O tem zavodu piše „Correspondenzblatt“ jako laskavo in sicer tako-le:

„Mnogo katoličanov hodi na gospodarskem polju eno pot z najhujšimi sovražniki cerkve in poglavitno zato, ker so o naukih narodnega gospodarstva, katero gospoduje le na šolskem odru, premalo poučeni. Tudi duhovščina, katera doslej svojih študij na polje socialnih vprašanj ni raztegnila, sklepa večinoma pogodbe z gospodarskim liberalizmom, podpira ga ali pa molči. Tako slika „Vaterland“ v številu 24. francosko duhovščino. Mi ne bomo preiskavali, koliko ima avstrijska duhovščina v tej zadevi prednosti, ampak opomnimo le, da povsod boj proti gospodarskemu liberalizmu, vzajemnost bojuje se proti delniškim društvom.

Nova zastava se je v „Unio catholica“ bojniki vzajemnosti pridružila in bila vsprejeta z vso častjo. Stari izkušeni voditelji pričakujejo vsled te zastave izdatnega napredka ter jo podpirajo z dobrimi sveti in z dejanji. Da se je v taboru gospodarskega liberalizma usula čez ta dogodek nevolja in krik, umevno je. Sklepajo skupne pogodbe proti družbi „Unio catholica“, skušajo jej škodovati, kakorkoli mogoče, in prav liberalno se ne ogibljuje prislovice „calumniare audacter, semper aliquid haeret“, in to, kar zraven obvisi, je nezaupanje, strup, kateri usmrti, ako se dalje časa uživa. Ako se še na taki strani, katera ima sveto dolžnost vsako katoliško podjetje z vso silo podpirati, kaka dvomba pridruži, katera očitno nesolidnim liberalnim podjetjem ni nasproti, potem je delo ostrupljeno, če bi zastava ne imela mož, kateri morejo vsacemu sovražniku brez strahu v obraz gledati, kateri se umejo dobro bojevati, kajti njih tla so trdna. S čim pa more „Unio catholica“ mnogoštevilnim sovražnikom nasprotovati? Za danes v tem listu le z eno besedo moža, kateri že veliko let ne utrudljivo in neustrašljivo za blago katoličanov deluje. Ta beseda se glasi: „Unio catholica“, zasluži popolno zaupanje, ona je na solidni podlagi utrjena in daje popolno varnost. V prihodnji številki bomo to besedo utemeljevali, danes pa jej dostavljamo le prošnjo: naj noben duhovnik svoje zavarovalne pogodbe z delniškimi društvom ne ponovi, temveč vsak naj pristopi v lastno in občno korist k „Unio catholica“. Hočemo še dalje žepe naših nasprotnikov polniti, da bodo še bolj ošabni? Nikar se ne dajmo zapeljati — z goldinarčki, katere vam akcijske družbe ponujajo! — Dobro vemo, kaj pišemo in prevzamemo odgovornost za vsako vrsto. Mi tedaj ne obljubujemo nič, kar se gotovo storiti ne more, ako vsi bratje na tem polju trdno z nami držé. In tako, kakor odločno in iz polnega prepričanja na podlagi dejanskih razmer na stran „Unio catholica“ stopimo, tako upamo tudi, da bode naša očitna poštena beseda odstranila vse zapreke, katere so sedaj kazali proti „Unio catholica“. V resnici se pa že duhovniki zelo zanimajo za to novo podjetje in vedno bolj spoznavajo, da ima nasprotstvo le v konkurenci akcijskih društev svoj vzrok. Posebno se kaže zanimanje v stroki zavarovanja zvonov proti razpoku ali prelomu; vdeležencev v tej stroki je že mnogo in tudi zavarovanje proti požaru se lepo razvija.

Ker je bila „Unio catholica“ enoglasno v zvezo vzajemnih zavarovalnic sprejeta, rešeno je s tem vprašanje pozavarovanj in more sedaj ugodneje pogoje svojim zavarovalcem dajati, nego vsako drugo akcijsko društvo. To vsprejetje ima ta glavni namen, da največje vzajemne zavarovalnice v Avstriji solidarno za vsako od „Unio“ sprejeto zavarovanje jamčijo.

Društva, katera tudi za zavarovanje družbe „Unio catholica“ sojamčijo, so:

1. C. kr. priv. vzajemni zavarovalni zavod na Dunaji.

2. Zgornje-avstrijska vzajemna zavarovalnica v Linzu.

3. C. kr. priv. moravsko-šlezjska vzajemna zavarovalnica v Brnu.

4. Vzajemna zavarovalna banka v Krakovem.

5. „Slavija“, vzajemno-zavarovalna banka v Pragi.

6. Vzajemna zavarovalna banka „Transylvania“ v Hermannstadt-u (Sibinju).

Resnica tedaj, da imajo izkušeni in previdni strokovnjaki sedež in pravico glasovanja pri „Unio“ in da je z vsemi vzajemnimi zavodi sklenila pozavarovalno pogodbo, bode odstranila ona nemarna nasprotstva, katera so sedaj od liberalne stranke izvirala. Mi imamo tukaj z zavodom opraviti, kateremu strokovnjaki tudi onostran avstrijske meje zagotavljajo lepo bodočnost.

B. A. Egger.

Telegrami.

Dunaj, 13. februarja. V zbornici je Taafe odgovoril na interpelacijo poslanca Exnerja in tovarišev gledé vprašanja o dunajskih vojašnicah, da se je leta 1887 vršila sodniška cenitev. Na podlagi podatkov vojnega ministerstva o zgotovljenih načrtih mogel se bode izdelati nadroben načrt pogodbe. Taafe zatrjuje, da bode vlada, kolikor je od nje odvisno, kar je največ mogoče, delala na to. Dalje je odgovoril na interpelacijo poslanca Pernerstorferja in tovarišev gledé naredb dunajskega magistrata povodom tiskarskega štrajka, da je trgovsko ministerstvo potrdilo konfiskacijo oklica in razpuščenje tarifne komisije, in da upravno sodišče ni še razsodilo o pritožbi. Taafe je odgovoril na interpelacijo Zallingerjevo in tovarišev gledé proticerkvenih demonstracij pri pogrebu Anzengruberjevem, da se na podlagi preiskav pri nagrobnih govorih niso vršile protipostavne demonstracije, niti drugi nemiri, da bi oblastva morala storiti svojo dolžnost.

Dunaj, 13. februarja. Avstro-ogerska banka je znižala eskompt od $4\frac{1}{2}$ na $4\frac{0}{10}$, lombard na $5\frac{0}{10}$.

Pariz, 12. februarja. „Gaulois“ je dobil poročilo iz Londona, da so nekda v Senegalu ubili poveljnika Arhinarda in vso ekspedicijo.

Pariz, 12. februarja. Vojvoda Orleanski je obsojen na dve leti ječe.

Rio de Janeiro, 12. februarja. Minister notranjih stvari, Loro, se je odpovedal zaradi spora s predsednikom Fonseca.

Umrli so:

10. febr. Janko Kavčič, uradnik banke „Slavije“, 30 let, pred Škofijo 21, jetika. — Leopold Feldstein, gostač, 29 let, Kravja dolina 11, caries.

11. febr. Ivan Kump, gostač, 40 let, Kravja dolina 11, apoplexia cerebri.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mil.
		znakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.		740.3	-3.6	sr. vzh.	oblačno	
12. u. pop.		739.2	-2.8	m. vzh.	sneg	2.10
9. u. zveč.		738.9	-3.9	sl. svzh.	oblačno	sneg
Srednja temperatura -3.3° za 2.9° pod normalom.						

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

13. februarja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	88	gl.	85	kr.
Srebrna „ 5% „ 100 „ 16% „	88	„	75	„
5% avstr. zlata renta, davka prosta	110	„	70	„
Papirna renta, davka prosta	101	„	85	„
Akcije avstr.-ogerske banke	936	„	—	„
Kreditne akcije	320	„	75	„
London	119	„	25	„
Srebro	—	„	—	„
Francoski napoleond.	9	„	45	„
Cesarski cekini	5	„	50	„
Nemške marke	58	„	12 $\frac{1}{2}$	„

Tržne cene v Ljubljani

dne 12. februarja.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, hktl.	6	66	Špeh povojen, kgr.	—	68
Rež,	5	—	Surovo maslo,	1	—
Ječmen,	4	55	Jajce, jedno	—	3
Oves,	3	10	Mleko, liter	—	3
Ajda,	5	—	Goveje meso, kgr.	—	58
Proso,	4	55	Telečje	—	60
Koruza,	4	50	Svinjsko	—	56
Krompir,	2	90	Kostrunovo	—	36
Leča,	11	—	Pišanec	—	55
Grah,	10	—	Golob	—	20
Fižol,	8	—	Seno, 100 kgr.	2	23
Maslo, kgr.	1	05	Slama,	2	50
Mast,	70	—	Drva trda, 4 mtr.	6	90
Špeh svež,	—	56	„ mehka, „	4	25

Posilja naročeno blago dobro spravljeno in poštne prosto!

Visokočastiti duhovščini

priporočam se vljudno podpisani v napravo cerkvenih posod in orodja iz čistega srebra, klineškega srebra in iz medenine najnovejše oblike, kot

monstrane, kelihov, svetilnic, svečnikov

itd. itd. po najnižji ceni. Zadovoljim gotovo vsakega naročnika, bodisi da se delo prepusti mojemu ukusu, bodisi da se mi je predložil načrt.

Stare reči popravim, ter jih v ognju pozlatim in posrebrim. Na blagovoljna vprašanja rado-voljno odgovarjam. (52—7)

Teodor Slabanja,

srebrar v Gorici, ulica Morelli števil. 17.

Posilja naročeno blago dobro spravljeno in poštne prosto!

Proti davici (diphtheritis), vsem katarom dihal imamo v **katranovih pastilah** lekarja **Piccoli-ja** v Ljubljani izvrstno sredstvo, ki jih ozdravlja in človeka varuje pred njimi. Škatljica 25 kr. Vnanja naročila izvršujejo se z obratno pošto. (10)

IVAN JAX
v Ljubljani.
Velika za-loga šivalnih strojev.
(20—15)

Cenike pošiljam zastonj in franko.

Prodaja posestva.

Graščina Vinagorica pri Trebnji na Dolenjskem

je na prodaj z gospodarskimi posloplji, pri kateri je 7 oralov travnikov, 10 oralov njiv, 3 orale gozda, 1 oral vrta, vkupe 21 oralov zemljišča. Slučajno se dá tudi za več let v najem. Pri gradu je cerkva s tremi kapelami.

Več se izve pri posestniku Vinegorice, pošta Trebnje, Dolenjsko. (3—1)

Dve hiši v Novem Mestu števil. 82 in 83 z vrtom in 6 oral. gozda

poleg glavne ceste in mostu, tik Krke zidani, posebno pripravi za obrtnike in trgovce, sta za prodati iz zapuščine poprejšnje lastnice. Dolgov ali drugih bremen ni nič. Zamenjali bi se tudi s posestvom v Ljubljani ali okolici. — Ponudbe vsprejema dr. Papež, odvetnik v Ljubljani. (1)

Izdajatelj: Matija Kolar.

Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo:

Dunaj, Giselastrasse 1,

v hiši društva.

Podružnica za Ogersko:

Pešta, Franz-Josefplatz

št. 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dné 30. junija 1889	frank.	106,578,528.96
Letni dohodki premij in obresti	„	19,328,518.86
Izplačnice za zavarovalne in rentne pogodbe, za zakupnine itd. v dobi društvenega obstanika (1848)	„	219,930,701.87
V zadnji dvanaestmesečni poslovalni dobi vložilo se je pri društvu za novih ponudb, vsled česar iznaša v dobi društvenega obstanika skupni znesek vloženih ponudb	„	49,069,600.—
	„	1,610,827,280.—

Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge daje brezplačno

glavni zastop v Ljubljani

(12—2)

pri

Gvidu Zeschko-tu

Tržaska cesta, št. 3.